

Необхідне стимулювання інновацій щодо заохочування державно-приватного партнерства та співпраці з міжнародними фінансовими установами для розробки нових механізмів фінансування.

На підставі викладеного вбачається можливим стверджувати, що цінні папери є ключовим інструментом для фінансування агробізнесу, що дозволяє відповідати на виклики глобалізації та залучати капітал для сталого розвитку. Попри значний потенціал, його реалізація в Україні вимагає системних реформ, спрямованих на вдосконалення регуляторної бази, розвиток інфраструктури та зміцнення довіри інвесторів.

Адаптація передового міжнародного досвіду та впровадження цифрових технологій можуть значно підвищити конкурентоспроможність українського аграрного сектору на світовій арені. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на практичних аспектах інтеграції блокчейн-технологій у фінансування агросектору та розробці індивідуалізованих фінансових продуктів, орієнтованих на ESG-принципи.

**Вадим ЧАЛИК**

доцент кафедри

адміністративно-правових дисциплін  
та публічного управління

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

доктор філософії в галузі права

## **ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ**

В сучасних умовах суспільного життя свобода слова є однією з базових демократичних засад здійснення державно-управлінської діяльності в Україні, а також цінностей і фундаментальних прав людини і громадянина, яке набуває особливої актуальності в умовах цифрової трансформації суспільства.

Дослідженням питання захисту прав людини в контексті цифрової трансформації опікувалася велика кількість вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед них значного успіху досягли: Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. Ю. Мельничук, М. Б. Стиранка, В. П. Поліщук та інші, що підкреслює актуальність обраної теми наукового дослідження.

Стрімкий розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій значним чином здійснив трансформацію усталених механізмів обміну інформацією. Незважаючи на те, що означений процес відкрив нові можливості для свободи вираження поглядів та плюралізму, виникли інші досить серйозні проблеми: масове поширення дезінформації шляхом

використання засобів соціальної інженерії, маніпулятивних даних та гібридних загроз, у зв'язку з чим перед науковцями та фахівцями в галузі державного управління постає складне та імерсивне завдання: знайти належний баланс між забезпеченням можливості вільного доступу до інформаційного простору та захистом національної безпеки й демократичних засад здійснення державно-управлінської діяльності.

Свобода слова є фундаментальним правом, визнаним численними міжнародно-правовими та національними актами, зокрема ст. 19 Загальної декларації прав людини [1], ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [2], ст. 11 Хартії основних прав Європейського союзу [3] та ст. 34 Конституції України [4]. Вищезазначені права забезпечують можливість вільно формувати та висловлювати свої погляди, думки, а також поширювати будь-яку інформацію без необґрунтованого втручання з боку держави.

Зміна глобального цифрового середовища значним чином зумовила концептуальне переосмислення змісту та форми свободи слова. На нашу думку, цифровий простір є не тільки джерелом значних переваг, зокрема розширення свободи самовираження, але й нових небезпек. До такого відносять дезінформації, розпалювання ворожнечі в мережі Інтернет, маніпулятивні техніки та кіберзалякування, які вимагають досить швидкого реагування держави та вдосконалення чинних норм законодавства. Відповідаючи на зазначені виклики, держави запроваджують новітні адміністративно-правові механізми, покликані покращити баланс необхідності інформаційної безпеки з потребою в захисті основоположних громадянських свобод.

У цих умовах виникає необхідність у формуванні цілісної концепції цифрового права, що відображає глобальні тенденції та водночас враховує національні особливості правових систем [5].

На нашу думку, до інструментів адміністративного регулювання цифрової сфери відносять: нормотворче регулювання функціонування онлайн-сервісів, вимоги до відкритості модераторних механізмів, а також здійснення процесу інституціоналізації незалежних органів регулювання цифрової сфери.

Зарубіжна практика демонструє значний кількісний спектр підходів – від мінімального втручання до більш жорсткого контролю. Окремо слід виділити контроль із поміркованими та адаптивними моделями.

Логіко-компаративний аналіз дозволяє виокремити ефективні рішення, але застосування їх в практичну діяльність органів державної влади в контексті українського суспільства потребує подальшого наукового дослідження.

Таким чином, ефективне забезпечення свободи слова в цифровому просторі потребує належного балансу між захистом фундаментальних прав людини та реагуванням на сучасні інформаційні загрози, при цьому дотримуючись основоположних прав і свобод людини.

### Список використаних джерел

1. Загальна декларація прав людини. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_015#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text) (дата звернення: 10.11.2025).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). Офіційний вебпортал парламенту України. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text) (дата звернення: 10.11.2025).
3. Хартія основних прав Європейського союзу. *eur-lex.europa.eu*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/TodayOJ/> (дата звернення: 10.11.2025).
4. Конституція України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 11.11.2025).
5. Styranka M. B. Theoretical foundations of the development of the doctrine of digital law. *Legal novels*. 2025. № 25. С. 336–343. URL: <https://doi.org/10.32782/ln.2025.25.43> (дата звернення: 10.11.2025).

### Цагік ОГАНІСЯН

старший науковий співробітник  
ННЛ дослідження проблем  
забезпечення прав осіб,  
які постраждали від війни,  
ННІ права та інноваційної освіти  
Дніпровського державного  
університету внутрішніх справ,  
кандидат юридичних наук, доцент

## АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ

Практика Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) має важливе значення для захисту прав дітей, які постраждали від війни та збройних конфліктів. Розвиток українського законодавства у цьому напрямі відбувається з урахуванням не лише норм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., але й правових позицій ЄСПЛ у контексті забезпечення найкращих інтересів дитини.

Практика ЄСПЛ може створити основу для заповнення прогалин у правовому забезпеченні захисту дітей в умовах воєнного стану. Її врахування в процесі нормотворчості та правозастосування сприяє посиленню відповідальності держави за забезпечення прав і свобод дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій.

Тож розглянемо деякі ключові напрями її використання з питань, що стосуються захисту дітей в умовах російської воєнної агресії.

Воєнні дії та збройний конфлікт актуалізують та посилюють проблему